

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

Internationella enheten

Rådets möte den 28 juni 2006

Dagordningspunkt 3

1. Rubrik: Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on **waste** (LA) (*)
 - Political agreement
(Public deliberation, pursuant to Article 8(1)(a) CRP)

Dokument:

Förslag till Europaparlamentets och Rådets direktiv om avfall.
(LA) 5050/06 ENV 5 CODEC 3
10391/07 ENV 310 CODEC 627 + ADD 1

Tidigare dokument:

Faktapromemoria 2005/06:FPM, Tematisk strategi och revidering av ramdirektivet om avfall

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 18 december 2006

Bakgrund

Ramdirektivet om avfall antogs 1975 och ändrades sedan genom rådets direktiv 91/156/EEG av den 18 mars 1991 samt kodifierades 2006 (2006/12/EG). Genom det här förslaget ändras ramdirektivet om avfall. Samtidigt upphävs både direktiv 91/689/EEG om farligt avfall (genom att bestämmelserna inlemmas i ramdirektivet) och direktiv 75/439/EEG om omhändertagande av spilloljor (varvid den särskilda insamlingsskyldigheten inlemmas).

Inför rådsrådet finns det fortfarande några utestående frågor i **ORDF** kompromisspaketet för avfallsförbränning bl a avseende definition av återvinning i artikel 3, möjlighet för MS att begränsa införsel av avfall i artikel 10, Förtydligande av när avfallsförbränning med energiutvinning är ett återvinningsförfarande dvs., formeln i Annex II, R1 samt möjligheter att avvika från den formeln pga. klimathänsyn, artikel 35. Det finns även utestående frågor om avfallshierarkin.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund för direktivet är artikel 175.1 i EG fördraget som innebär att direktivet avses bli ett minimidirektiv. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet och Europaparlamentet deltar enligt det s.k. medbeslutandeförfarandet.

Svensk ståndpunkt

Sverige är i princip nöjd med liggande förslag från ordförandeskapet och har fått igenom ett flertal av våra prioriterade frågor. Sveriges övergripande förhandlingsmål har varit att de tolkningsproblem som idag finns kring direktiven minskar och att vi får ett effektivare resursutnyttjande dvs. det blir lättare att återanvända och återvinna avfall jämfört med idag samtidigt som detta inte ger upphov till ytterligare miljöpåverkan eller ökad regelbörda.

Inför rådsrådet finns några utestående frågor. Sverige verkar för att kravet på energieffektivitet skall ha höga miljökrav. Sverige accepterar att avvikelser från kravet på energieffektivitet (R1) kan göras för lokal klimathänsyn i artikel 35. Sverige kan vara flexibla vad gäller krav från vissa medlemsstater i "energikompromissen" om att undanta EU:s yttersta randområden från energieffektivitetskravet och att medlemsstater skall få säga nej till införsel av avfall från andra medlemsstater om det innebär att det egna hushållsavfallet eller annat avfall behöver bortskaffas som konsekvens av införseln. Detta förutsatt att övriga artiklar behålls i nuvarande skick och särskilt artikeln om biprodukter.

Det är viktigt för Sverige att tydliggöra när avfall blir avfall, eg. skillnad mellan produkt och avfall, bl.a. i formen av en tydlig biproduktsartikel. Sverige stöder ordförandeskapet vad gäller utformningen av artikeln om biprodukter. Det är viktigt för Sverige att ett klagande av vad som är avfall respektive biprodukt kan göras med ett bibehållet miljöskydd och en ökad tydlighet om vad direktivet omfattar och inte.

Sverige anser att avfallshierarkin är viktig som vägledande policy men det måste vara möjligt att avvika från den när det är miljömässigt och samhällsekonomiskt motiverat. Sverige kan inte acceptera att avfallshierarkin skall vara en "general rule" istället för "guiding principle".

Europaparlamentets inställning

Parlamentet har utsett Caroline Jackson, EPP som rapportör som har arbetat fram en utkast till yttrande, provisional 2005/0281 (COD) Parlamentet har lämnat sina ändringsförslag. Totalt har det lagts över 600 ändringsförslag och Jackson presenterade ett kompromissförslag i november. EP har enats om ett 60 tal- ändringsförslag i första läsningen i februari i år och en andra läsning genomförs hösten -07.

Parlamentet vill att mer fokus läggs på åtgärder för att förebygga avfall och att det införs mål i direktivet om återvinning av avfall. De är för ett införande av en definition av biprodukter. De anser att man bör begränsa kommittologiarbetet och istället besluta om ändringsförslag via nytt lagstiftning förslag exempelvis för när avfall upphör att vara avfall, miniminormer för tillstånd, och omklassning av farligt avfall skall ske på gemenskapsnivå inte på MS nivå som idag. Parlamentet föreslår också förändringar avseende R/D koderna i bilagan, då många av dessa förfaranden är förbjudna idag.

Förslaget

De viktigaste ändringarna i ramdirektivet om avfall är följande:

- Införandet av ett miljömål/syfte med direktivet.
- Förtydligandet av begreppen återvinning och bortskaffande.
- Förtydligandet av villkoren för blandning av farligt avfall.
- Införandet av ett förfarande för att klargöra när avfall upphör att vara avfall i en viss avfallsström.
- Införandet av miniminormer eller ett förfarande för fastställande av miniminormer för ett antal avfallshanteringsmetoder.
- Införandet av ett krav på att medlemsstaterna skall utarbeta nationella program för förebyggande av avfall.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Det nuvarande ramdirektivet för avfall är främst införd i svensk lagstiftning genom avfallsförordningen (2001:1063). Bestämmelserna i förordningen kommer att behöva omarbetas och kompletteras med vissa nya bestämmelser.

Ekonomiska konsekvenser

Revideringen av ramdirektivet om avfall förväntas inte leda till ökade budgetära kostnader totalt sett. Då syftet med revideringen är att förtydliga och förenkla den befintliga lagstiftningen förutspås inget merarbete för myndigheter eller företag totalt sett. Vissa artiklar såsom de förebyggande avfallsprogrammen medför behov av ökade resurser från myndigheter jämfört med idag men detta neutraliseras av att det för

övriga artiklar med för lika eller mindre resurser för myndigheterna jämfört med idag.

Övrigt

Förhandlingar av direktivet har pågått sedan juli 2006. Rådsarbetsgruppen har hållit ett stort antal möten då många olika uppfattningar om direktivets omfattning och innehåll har funnits. Ordförandeskapet planerar för en politisk överenskommelse på miljørådet den 28 juni

Parlamentet genomför sin andra lösning i höst. Ett antagande av direktivet kan sannolikt förväntas till sommaren 2008.

R-kod; står för recycling dvs ett återvinningsförfarande

R1 –kod/formel står för ett återvinningsförfarande där avfall används huvudsakligen som bränsle för att generera energi. Energieffektiviteten för nya/gamla anläggningar bör vara 0,65 respektive 0,6 för att det skall få anses sig vara återvinningsanläggningar.

D-kod; står för disposal, förfaranden där avfall bortskaffas